

Sygn. akt V KK 14/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Siuchniński (przewodniczący)
SSN Przemysław Kalinowski (sprawozdawca)
SSN Barbara Skoczowska

Protokolant Anna Kowal

w sprawie K. J.

skazanego z art. 286 § 1 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 kpk

w dniu 21 lutego 2013 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Ż.

z dnia 29 marca 2012 r.,

1) uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej zobowiązania K. J., na podstawie art. 46 § 1 kk, naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem,

2) obciąża Skarb Państwa wydatkami związanymi z rozpoznaniem kasacji.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Ż., orzekając na podstawie art. 343 § 6 k.p.k., uwzględnił wniosek o skazanie K. J. bez rozprawy i wyrokiem z dnia 29 marca 2012 r., sygn./.../uznał go za winnego tego, że w dniu 7 lutego 2007 r. w Ż., działając w celu

osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadził w błąd pracownika firmy „D.” w Ż. co do swego zatrudnienia, zarobków, możliwości oraz zamiaru spłaty kredytu i doprowadził C./.../ Bank SA do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci udzielenia mu kredytu w kwocie 848 zł na zakup aparatu fotograficznego marki Premier i karty pamięci Toshiba, tj. dokonania przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. i za to na podstawie powołanego przepisu wymierzył mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres 2 lat próby oraz na podstawie art. 46 § 1 k.k. nałożył na oskarżonego obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem w całości przez zapłatę na rzecz C./.../ Bank SA kwoty 848 zł.

Powyższe rozstrzygnięcie nie zostało zaskarżone i uprawomocniło się bez postępowania odwoławczego.

Obecnie, wyrok wydany w tej sprawie został zaskarżony na korzyść oskarżonego przez Prokuratora Generalnego w części dotyczącej obowiązku naprawienia szkody na rzecz C./.../ Bank SA nałożonego przez Sąd Rejonowy na K. J.

Autor kasacji zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie prawa procesowego, tj. art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k. polegające na uwzględnieniu wadliwego wniosku prokuratora o wydanie wobec osk. K. J. wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy, co w konsekwencji doprowadziło do rażącego naruszenia art. 415 § 5 k.p.k. w wyniku nałożenia na oskarżonego obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem w całości przez zapłatę na rzecz C./.../ Bank SA kwoty 848 zł pomimo, że o roszczeniu wynikającym z popełnienia tego przestępstwa wcześniej prawomocnie rozstrzygnięto w postępowaniu cywilnym.

Na podstawie tak sformułowanego zarzutu autor kasacji wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja wniesiona przez Prokuratora Generalnego na korzyść osk. K. J. okazała się oczywiście zasadna, co przemawiało za rozpoznaniem jej na posiedzeniu w trybie przewidzianym w art. 535 § 5 k.p.k., a w konsekwencji także za uwzględnieniem sformułowanego w niej zarzutu oraz wniosku. Trzeba zgodzić się ze skarżącym, że skierowanie przez prokuratora wniosku o skazanie bez przeprowadzenia rozprawy, nawet przy uwzględnieniu, że wniosek ten jest

zaakceptowany przez oskarżonego, nie zwalnia sądu od przeprowadzenia kontroli tego wniosku z punktu widzenia zgodności z przepisami obowiązującego prawa. Stwierdzenie, że treść wniosku pozostaje w sprzeczności z prawem materialnym lub narusza prawo procesowe, obliguje do wskazania stronom konieczności dokonania odpowiednich zmian, a w wypadku braku akceptacji dla tych modyfikacji ze strony podmiotów uprawnionych do zajmowania stanowiska w tej materii – prowadzi do skierowania sprawy na drogę rozpoznania na zasadach ogólnych.

W realiach tej sprawy, wniosek prokuratora o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy, uzgodniony z oskarżonym, zawierał postulat nałożenia na osk. K. J. na podstawie art. 46 § 1 k.k., obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem. Rzecz jednak w tym, że nakazem zapłaty wydanym w dniu 26 sierpnia 2009 r. w sprawie VI Nc ... przez Sąd Rejonowy, osk. K. J. został zobowiązany w postępowaniu cywilnym do zapłaty kwoty wynikającej z popełnienia przestępstwa będącego przedmiotem procesu w niniejszej sprawie na rzecz podmiotu o nazwie F./.../ F./.../ SA, który na podstawie umowy cesji z dnia 31 lipca 2008 r., przejął przedmiotową wierzytelność od C./.../ Bank SA. Świadczą o tym dokumenty zamieszczone w aktach postępowania przygotowawczego (k. – 1, 5, 9-10, 11-12). Sytuacja tego rodzaju stała na przeszkodzie orzekaniu w procesie karnym w przedmiocie nałożenia obowiązku naprawienia szkody przewidzianego w art. 46 § 1 k.k. Stosownie bowiem do dyspozycji art. 415 § 5 zd. 2 k.p.k., obowiązku naprawienia szkody nie orzeka się, jeżeli roszczenie wynikające z popełnienia przestępstwa jest przedmiotem innego postępowania albo o roszczeniu tym prawomocnie orzeczono. Przy zaistnieniu zatem tożsamości podmiotowej i przedmiotowej znajduje w opisywanej sytuacji zastosowanie powyższa klauzula antykumulacyjna eliminująca możliwość nałożenia obowiązku naprawienia szkody w oparciu o przepis art. 46 § 1 k.k. Ugruntowany przy tym jest pogląd, że zakaz wynikający z art. 415 § 5 zd. 2 k.p.k. odnosi się do każdego określonego w ustawie wypadku orzekania karnoprawnego obowiązku naprawienia szkody (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 23 listopada 2006 r. IV KK 328/06 OSNKW 2007 z. 2, poz. 14, z dnia 18 czerwca 2009 r. IV KK 145/09 OSNKW 2009 z. 9, poz. 77, z dnia 17 lutego 2011 r. II K.K. 20/11 LEX nr 785279) i to niezależnie od tego, czy roszczenie zasądzone w postępowaniu cywilnym zostało skutecznie wyegzekwowane. Skoro więc nakazem zapłaty wydanym w dniu 26 sierpnia 2009 r. w sprawie VI Nc ... przez Sąd Rejonowy, osk. K. J. został zobowiązany w

postępowaniu cywilnym do zapłaty kwoty wynikającej z popełnienia przestępstwa będącego przedmiotem procesu w niniejszej sprawie, to Sąd Rejonowy w Ż. orzekając na podstawie art. 343 § 6 k.p.k. nie miał już prawa nałożyć na w/w oskarżonego obowiązku naprawienia szkody wnioskowanego przez oskarżyciela publicznego. Nie ma bowiem wątpliwości, że przedmiotem obu rozstrzygnięć jest ta sama wierzytelność wynikająca z przestępstwa przypisanego oskarżonemu. W tej sytuacji, orzeczenie w przedmiocie ponownego nałożenia na osk. K. J. obowiązku naprawienia szkody rażąco naruszało prawo procesowe i miało istotny wpływ na treść wyroku, skoro nastąpiło z przekroczeniem zakazu wynikającego z art. 415 § 5 k.p.k.

Konsekwencją powyższej oceny było uwzględnienie kasacji i uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w zaskarżonej części. Z uwagi na to, że samo rozstrzygnięcie sądu kasacyjnego o uchyleniu części wyroku zakwestionowanej przez Prokuratora Generalnego eliminuje podniesione uchybienie i prowadzi do uzyskania stanu zgodnego z prawem, nie zachodziła potrzeba wydania w tej sprawie tzw. orzeczenia następczego.

Mając to wszystko na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak w wyroku.